

ALEGETORUL LIBER

Pretul abonamentului: Pe an 15 L. — Pe șase luni 7 L. 50. b.
Pentru străinătate se adaugă costul transportului.
Prețul anunțurilor, 20 bani linia

APARE LUNIA, MERCURIA SI VINERIA

Abonamentele se fac în București, Strada Biserica Ieni.
În districte la dd. Corespondenți.
În străinătate la biourile postale. — Scrisori nefrancate se refușă.

București, 2 Octombrie 1875.

Mercuri, la 1 Octombrie, cele două capitale ale Românilor, Iași și București, au fost marturele unor scene din cele mai impunătoare. Ambele au adus omagele convenite memoriei gloriosului domn al Moldaviei Grigore Ghica, ucis de sicarii turcesci fiind-că n'a consimțit să ratifice răpirea Bucovinei de către Austria.

În asemenea momente de întristare naționale, când fie-care, fără distincție de partid, era dator să-și reculegă mințile, să cugete la patriotismul strămoșilor noștri și să le binecuvinteze numele, nu ne am fi așteptat să vedem pe foile guvernului, dimpreună cu sucursalele lor, găsim o ocaziune de reclamă și apropiând prezentul de trecut. Evocațiunea umbrelor domnilor de altă-dată, pentru a pune alături cu ele pe principele Carol de Hohenzolern, este o imprudinență și o necuviință din parte-le. Istoria singură are dreptul să facă asemenea confrunțări. Ea singură ne va spune într-o zi, și în deplină cunoștință de cauză, dacă asemenea există între faptele cutărui și cutărui domnitor.

Fără îndoială, demnia principelui Carol de Hohenzolern nu este încă terminată, și suntem în drept să așteptăm de la viitor mai mult bine decât am văzut până în prezent. Însă, până atunci, să avem răbdare. Să nu anticipăm asupra evenimentelor. De unde scim noi ce are să se întâmple? De unde scim noi ce ne rezervă soarta? Cel puțin, când vorbim de un domn ca Grigore Ghica, putem să-i considerăm dintr-o aruncătură de ochi în întreaga carieră, printr'unul din acele efecte ale optice care face că un obiect, privit de la o oare-care distanță, este mai bine îmbrățișat în întregul lui. Începutul și finele ne sunt cunoscute. Un drapel, la un căpătâiu; o secure, la cel-alt. Amorul patriei reprezentat prin cel d'antăiu; tragica-i moarte sub forma celei de a doua. Totalul istoria l'a făcut. El este formulat astfel: *Martir al integrității teritoriului patriei sale!*

Pomenirea numelui principelui Carol de Hohenzolern în asemenea împrejurări este dar din cele mai imprudente, fiind-că elementele ne lipsesc spre a ne pronunța asupra întregii lui domnii. Este posibil ca ultimii sei ani să fie din cei mai demni de laudă și consacrați acțiunilor celor mai mari. Însă această eventuală posibilitate nu ne întemeiază să stabilim com-

parațiuni, nici paralele. Din contra, dacă ar fi să ne dăm opiniunea, după cele ce am văzut până acum, am fi nevoiți să constatăm o inferioritate și o neasemuire din cele mai desavantajoase pentru acesta. De sigur că nu mergem până a-i atribui toate relele ce dilnic se comit. Dér infine acele rele există. Presiunile în alegeri nicăeri și nici o dată nu s'au făcut ca în acești din urmă ani; nicăeri și nici o dată disprețul pentru voința popoului și pentru suferințele lui n'a fost împins mai departe. Convențiunea comerciale, împrumutul de 63 de milioane și jumătate și concesiunea Crawley nu sunt legi cari fac gloria unei domnii. Refusul sistematic de a asculta plângerile supușilor și de a încredința conducerea afacerilor publice unor oameni reprobăți de întreaga țară sunt titluri la recunoștința posterității foarte puțin durabile, etc. etc. Ne oprim aci fiind-că, dacă ar fi să le reamintim pe toate, credem că am merge prea departe.

Se înceteze dar organele guvernului de a se mai lega de orice ocaziune, bună sau rea, pentru a-și dovedi supunerea. Să lase, înainte de a da verdicte și a decerne laude, ca o domnie să se termine. După cum am discutat rolul de a face apropierea aparține singurei istorii. Vorbind de cutare domn modern, ea singură se poate duce lângă statuetele domnilor trecutului cei glorioși, ca Mihai Bravul, Stefan cel Mare, Grigore Ghica, și de ale domnilor celor blestemați, ca Ipsilante și Mavrocordat, ca să scrie pe dânsule: *Resurrexit!*

Dupe cum se anunțase de mai înainte prin foile independente din capitală, Mercuri, la 1 Octombrie, a avut loc în biserica St. George un serviciu religios funebru în memoria Domnului Moldaviei Grigore Ghica, ucis de Turci în Bellic, la 1777, pentru rezistența ce a opus cu ocazia răpirii Bucovinei prin intrigile austriace.

I. S. S. Metropolitul primat, neputând lua parte din cauză de bătă, S. S. vicarul Metropolitiei a oficiat cu această ocaziune.

Un public numeros și din toate clasele umplea atât biserica cât și curtea bisericeii. Pe fața fie-cărui se citeau simțimintele de adâncă venerațiune pentru acel domn, care a voit mai bine să-și sacrifice viața de cât să lipsescă la datoriele ce-i prescria pozițiunea lui de principe.

Dupe terminarea oficiului divin, d. A. Treb. Laurian, venerabilul profesor de la facultatea de litere și filosofie din

București, cu o expresiune de adâncă durere, a citit următorul discurs:

«Fraților Români,

«Cu întristare și durere serbăm astăzi ziua cea nefastă în care, acum un secol, Grigore Ghica, Domnul Moldovei, vădând că Bucovina, acea parte a țerei care fusese legănaul principatului, se rupea în contra tutulor legilor divine, avu curajul de a protesta înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor.

«Intrigele de la Constantinopol motivară pe Sultanul, care garantase în scris integritatea țerei, în loc de a da o ascultare vocii dreptății, se trimită o turmă de asasini, cari se' l' ducă ori viu ori mort la Constantinopol, și Grigorie Ghica cădu victimă marelui său patriotism, precum căduse la anul 1601, prin mâinile lui Basta, marele nostru eroi Mihai Viteazul, care ridicase puterea și înălțase numele românilor la culmea gloriei, și care însuflase respect chiar și turcilor, pe cari îi făcuse el întâia dată, după Ion Corvin, să tremure dinaintea armelor creștine. Români n'au uitat și nu vor uita nici o dată aceste acte de lașitate, ultimele refugii ale tiranilor; ei n'au uitat și nu vor uita nici o dată martiriul ce a suferit eroii națiunii, cari au pus datoria către patriă mai presus de toate considerațiunile politice.

«Memoria lor va servi Românilor de etern stimulator pentru iubirea de patriă, pentru apărarea drepturilor ei chiar și cu sacrificiul vieții. Români vor avea pentru tot-d'auna o voce admonitoare de a fi deștepti, de a-și da mâna unul cu altul ca frați și de a nu compta nici o dată pe streini, cari nu caută decât se ne speuleze, și la momentul dat se ne înghiță. Români vor ști că pentru densii nu e mântuire decât în propria lor virtute.

«Să învocați așa dér, fraților Români, în această zi solemnă, umbra marelui martir patriot Grigore Ghica, care și a dat mâna cu umbra marelui eroi Mihai Viteazul, ca aceste umbre mărețe să fiă în noi pentru tot d'auna descântă credința în datoria către patriă și să ne inspire acel curaj cu care ei și dederă marile lor suflete pentru apărarea drepturilor, și să strigăm cu poetul roman:

«Dulce et decorum est pro patria mori!»

Este demn de notat, credem, că guvernul, de și a avut aerul de a declara prin organele seile, că nu este în contra unei atări serbări, totuși n'a ținut să fie reprezentat de cât prin comisarul de roșu care, în plină uniformă, nu putea avea de cât înfățișarea agentului de poliție ce vede, în înseși reuniunile pioase, manifestății sgomotoase, atentate la o ordine sociale, al cărui echilibru ar trebui menținut cu orice preț.

De cinci ani și mai bine, națiunea română trece prin o epocă din cele mai triste ale istoriei seile.

De cinci ani și jumătate, stindardul negru cu pete de sânge, stindardul lugubru al Reacțiunii, bătut de vântul intereselor străine, falșăie triumfal în-

fapt în pământul României. În acest timp, *coconii* concepuți pe vremea invasiunilor au sfârșiat fără mila instituțiunile democratice una câte una.

De cinci ani acum, se înduie pe spinarea uscată și învințită a țeranului și a muncitorului biciul păcălabului nem-păcat. Impositele sporesc mereu; miseria crește nencetat. Afară de acestea, țera se împrumută necurmat, pentru a arunca grămești de aur în gura monstrului nesaturabile ce se numește Reacțiunea, pentru a scăpa de faliment pe principii căilor-ferate cari ne-au jăfuit, pentru a întreține luxul bizantin al aparatului guvernamentale.

De cinci ani dreptatea, răstignită pe buștenul hatirului, e palmuită în toate dăilele pe amândoi obraji. Nedreptățitul unde să se mai plângă? — «La Dumnezeu», ne-a rămas să dicem... «La Carvasară», dice Reacțiunea rinjind în batjocură. Ast-fel, crima patentată pre-umbra pe strade spectaculul deleter al impunității.

De atata timp, se sparg capetele alegătorilor de bătele bandelor electorale și bătele acestora de capetele celor, ca să se stringă la vreme adunarea *chiamațiilor*, spre a se da țera formal la discrețiunea Reacțiunii, în preda străinilor, și apoi a se striga de la tribună că opiniunea publică e femeia de strade, că români sunt beți și leneși.

De cinci ani, o haită etern flămândă de curtesani voraci banchetază în socotela națiunii, sicuri că nu va cuteza nimeni a veni să le bată cu pumnul în măsă, să le restorne vasele profane și să le strice cheful.

De cinci ani, — pe când negustorie-mea țipă că se apropia momentul unui faliment generale în țară; pe când poporul scrișneșce dinții de usturimea nevoilor; pe când oamenii de bine, cari ar ave o umbră măcar de independență de caracter, o veleitate de onore, sunt hui-duiți, persecutați, închiși, trecuți la *index* și, la ocaziune, asvârliți, ca condamnați Romei imperiale în arene, la sâlbăticia fêrelor electorale, la furôrea bâteușilor, — droia de spioni, de sbiri, de tainici binefacători de prin anticamerile potențaților, de gazetari venali și de toate putrigaiurile societății, etaleză luxul cel mai nerușinat.

Astfel, de cinci ani, biciu de foc s'a întins asupra țerii românesce. Astfel crește pe fie ce zi dosarul-monstru al păcatelor Reacțiunii. Paginile lui sunt negre și teribile.

Națiunea a răbdă și a tăcut, răbdă și tace.

În timpul acesta, Reacțiunea, îmbetată de continuitatea succesului, îmbar-

bătăta de răbdarea și tăcerea națiunii, a pășit cutezătoare înainte pe calea ce și-a tras, uitând că indignațiunea comprimată și mută s'a încins în inima poporului, ferbe în clocote și în curând are să dea pe afară.

Complacându-se la idea că națiunea s'a datat cu nefericirile, s'a obicinuit cu densul, că faptele și domnia lor au căpătat legitimitate și drept de cetate pe pământul acesta prin trecerea paragrafiei, omenii Reacțiunii și-au afirmat loruși că numai o mână de liberali nedomesticiti și tenaci mai ține încă sus stindardul sfêșiat al Legalității și Naționalității. În fie-ce ți, lovind cu furor acest stindard spre a-l dobori la pământ, au creșut că vor risipi și vor pune pe gônă corpul credincioșilor ce-l apêrau. Creșdend că, prin șcôla corupțiunii, reușiseră a ligni populațiunile orașelor, și-au făcut convingerea că, ori la câte încercări ar fi supus poporul, el nu pôte ave nict o dată voință și energie compacte și că, prin urmare, de revoluțiune seriôsă n'au a se teme. Ast-fel, au creșut că pot dormi în pace pe tristul lor succes, di-cêndu'și că națiune nu mai există, că poporul s'a têmpit.

Ei bine, s'au înșelat cumplit omenii Reacțiunii. Stindardul Legalității și Naționalității stă sus. În jurul său a tăbêrit națiunea întregă, care există, poporul, care încă nu s'a têmpit. Dêr nu în tôte țiile un popor, ori câte i-ar fi suferințele, se pôte scula, ca un singur om, spre a șgudui temelțiile palatelor. Revoluțiunea — acea pe care pôte o doreșc omenii Reacțiunii, în speranța de a sigila cu sângele poporului ultimul lor succes, spre a'și asigura, prin spaima evenimentului, domnia încă pentru cât-va timp — nu va fi. Poporul este mult mai cu minte decât atâta.

Mêrgă înainte Reacțiunea pe calea ce și-a tras, cu iuțela ce 'l dă apropierea capêțului carierei. Poporul, din parte'1, îi opune o acțiune tacită și lentă. El înscrie cu paciență, în tôte țiile, pe răbojul său tôte suferințele, tôte loviturile, tôte nefericirile ce tună cei de sus asupra lui. Crestăturile de pe răboj sunt nenumêrabili, și d'abia a mai rămas loc încă pentru câte-va.

Vai de omenii Reacțiunii când poporul va da strigătul formidabile :

— « Stați, domni miniștri! Răbojul s'a umplut ! »

DIN AFARA

Relativ la evenimentele din Herzegovina culegem de prin țările străine, cu data de 10 Octombrie, următoarele sciri :
Ragusa, 7 Octombrie sêra. Turcii au reeșit să ia Zubsi fôră să dea nict o bătălie; 800 insurgenți armați au stat în munții ce se învecinêză de Zubsi, fôră să facă cea mai mică mișcare.

Metcoviți, 7 Octombrie, prin ștafeta din Mostar. Printr'o proclamație suplimentară, Server-Pașa promite reformele următore : întrebunțarea limbilor turcă și slavă ca limbe oficiale, și institu-

țiunea de controlori secreți, însărcinați cu supraveghierea percepțiunilor.

Se asigură că trupe turcesci ar fi violat teritoriul austriac la Metcoviți, și la protestarea comisariului austriac, turcii ar fi plecat, dêr că peste nôpte s'ar fi întors să ocupe un post important, și că nu s'ar fi retras definitiv decât dimi-nêța.

Londra, 8 Octombrie. Daily-News anunță că Liubibratici este la Ragusa, bolnav de friguri.

Jurnalul turc Basiret publică, cu data 7 Octombrie, următoarea notificațiune oficială :

Este notoriu că bugetul prezintă un deficit de mai bine de cinci milioane. Pentru a putea plăti regulat cupônele împrumuturilor, guvernul a luat obiceiul de a face noui împrumuturi, contractând astfel o datorie nouă pentru a plăti pe alta vechie. Acest expedient a avut de rezultat augmentarea deficitului și scăderea încrederii detentorilor de valori otomane, și dovadă este că titlurile otomane sufer pe tôte țiua o deprețiere constantă.

Guvernul, în scop de a echilibra într'un mod complet bugetul, a luat hotărârea de a pune în lucrare următoarele măsuri :

Să se verse într'o casă specialminte desemnată produsul vânilor, al vinderii tutunului și sării, tributul plătit anual de către Egipt, și, deca este nevoie, și o parte din taxa asupra oilor, fôră ca printr'acesta să se atingă drepturile rezultând din concesiunea acordată băncei imperiale otomane.

Êta și nota oficială adresată presei pentru a se explica declarațiunea Porții relativă la cupône, notă publicată de cele mai multe țiare franceze:

„Cu începere de ađi și pentru un period de cinci ani, plata jumêtății intereselor și amortimentului datoriei interioare și esteriore, al căreia serviciu anual se rădică aprôpe la 14 milioane livre, este și remâne suprimată. Ca compensare a amânării pe 5 ani, a plății acestor 7 milioane anuale, detentorii titlurilor actuale vor avea dreptul la o sumă calculată cu profit 50/o la aceste 7 milioane, sêu la o sumă anuale de 350,000 livre.

„Aceste cinci anuități de 350,000 vor fi represintate prin titluri provisorie ce se vor libera, cari nu vor avea curs decât 5 ani și vor servi exclusiv de garanție pentru plata fie căreia din cele cinci anuități de 350,000 livre.“

Diarul engles Times vorbind despre rezoluțiunea guvernului turc, se exprimă ast-fel:

„Pôrta a făcut un pas, care pune capêt deca nu estravaganței chetuelilor, cel puțin împrumuturilor imprudente. Succesul depinde de la reducțiunea considerabile a chietuelilor sêle, și de la dêsvoltarea resurgințelor celor însemnate ale țerei. Aci nu este o cauză de panică. Turcii au viitorul în mâinile lor.“

Cu privire tot la acêșta mêsura luată de guvernul turc, și judicată de prudentă de Times, le Danube, cu data 10 Octombrie, sub titlul „Bancruta Turcei“ conține următoarele apreciațiuni :

„Ceia ce trebuia fatalminte să se întâmple într'o ți sêu într'alta, se produse de o dată, și mai curând de cum s'ar fi așteptat cine-va. Sub greutatea unei datorii mereu crescênde, și pusă în imposibilitate de a contracta noui împrumuturi, Turcia a trebuit să se resemneze

la o decisiune, care va da lovitura de grație creditului sêu pe tôte piețele Europei.

„Cu începere de la 1 Ianuarii viitor, într'un spațiu de cinci ani, ea nu va plăti detentorilor titlurilor sêle decât jumêtate din interesele ce le sunt datorite. Cu alte cuvinte, ea se declară în stare de faliment, și distribuie detentorilor sêi o dividendă de 50/o. În zadar, ôre care țiare, cari au obiceiul de a fi tot-d'auna mai catolice decât papa, încercă a micșora gravitatea acestei mêsure, dând a se înțelege că creditorii imperiului otoman vor primi obligațiuni plătibile în 5 ani, și productive de interes de 5/o. Cine ar avea curagiul însă să garanteze plata acestor obligațiuni? În cinci ani ele vor represinta împreună un capital de 35 milioane livre sterlinge, aprôpe 900,000,000 franci.

„Numai interesele acestui capital vor spori pe fie care an cu 350,000 livre. sêu 8 milioane franci cifra cupônelor de plată. Va fi dêr atunci mai ușor guvernului turc de a 'și îndeplini obligațiunile, pe câtă vreme astă-ți, pentru a solda cuponul lui Octombrie (43,000,000 fr.), a trebuit să 'și împuié cele mai grele sacrificii și să contracteze un împrumut în condițiunile cele mai onerose?“

Reproducem dupe Corespondința generale austriacă de la 8 Octombrie următoarele amênunte, relative la demisiunea ministeriului serb sub președința lui Ristic :

„O telegramă adresată diarului Narodni Listy descrie scena petrecută în Scupeină în modul următor :

„În dimineța ții de Lună, miniștrii se găsiau în Scupeină când veni prin cipele, însoțit de adiutanții sei, și declară numai decât că ședința să se ții secret. Miniștrii protestară contra amestecului personal al principelui, și detersă demisiunea și părășirea imediat sala.

„Dupe retragerea miniștrilor, principele, adresându-se către adunare, întrebă : „Aveți încredere în mine?“ — „Da“ strigară mai multe voci. — „Sunteți pentru resbel?“ — „Noi voim resbelul, acêșta o șciți fôrte bine.“ Și principele espuse că nu voiesce resbelul.

„Dêră deputații strigară : „Șci și motivele ce sunt pentru și cele ce sunt contra, dêră vroim resbelul.“ — Atunci principele se depărtează, aprindend o țigară, în mijlocul emoțiunii generale.

Martii s'a dus la principe o deputațiune din șinul Scupeinei, și Mercuri s'a dus însuși presidentul M. Kraljević spre a'l găsi în numele adunării „

Resultatul se cunoșce.

În imperiul-regat Austro-Ungar s'a distribuit Cartea brună, — care are de titlu oficial: Corespondințele ministeriului afacerilor străine, — și rapôrtele misiunilor și consulatelor Austro-Ungariei în materie politică comercială.

Avem părerea de reu să anunțiam môrtea d-lui

PETRE POENARU,

unul din bărbații cari au contribuit mai mult la fundarea șcôlelor în România și la răspândirea instrucțiunii în popor.

Înmormântarea va avea loc în țiua de ađi, Vineri, 3 Octombrie.

Amicii și cunoscințele sunt invitați a se intruni la domiciliul defunctului, strada Colței, No. 56, la ora 2 după amêdi, când corpul va fi ridicat spre a fi transportat la Cimitirul Șerban-Vodă.

Resumat de legile principale ale științei publice (1)

III.

CUI APARTINE PUTEREA SOCIALE?

Istoria se însărcinêză să respundă la acêșta întrebare.

Vedem, în adevêr, că, în timpurile cele mai vechi, acêșta putere a apartinut, aci unui cap de familie, aci unei caste sacerdotale sêu aristocratice, aci unui singur om, cu sêu fôră condițiune. De acolo, cinci forme de guvern : patriarhia sêu guvernul capului familiei ; teocrația sêu guvernul preoților ; republicele aristocratice ale popôrelor vechi ; monarhia absolută, și în fine monarhia constituțională sêu simțită. Aceștea sunt aprôpe cele cinci tipuri la cari pot să fie redusê diferitele forme de guvern. Cu tôte acestea, cu variante în êșercitarea puterii sociale, cine-va pôte ajunge la o infinitate de forme. Astfel, spre esemplu, în monarhia absolută, se găsêșce monarhia absolută pură sêu despotică, și monarhia absolută temperată.

În ce mod puterea socială a ajuns să iea aceste diferite forme?

Prin patriarhie, totul se esplică natural. În lêngânul omenirei, societatea a început prin familie. Era dar în natura lucrurilor ca tatăl să fie capul miciei societăți. Cea ce este sigur, e că capul familiei, în tôte societățile și sub tôte legislațiunile, a conservat mereu acest caracter. Însă, îndată ce marile grămădiri de omeni s'au format, și din confederațiunea familiilor s'au născut micile stăte, puterea socială a trebuit se 'și schimbe forma, și patriarhia să dispară, pentru a ceda locul unui guvern mai în armonie cu crescerea și cu trebuințele populațiunilor. La acea epocă trebuie să raportăm origina formeii monarhice. Pôte cele-lalte forme fi sunt posterioare.

Teocrația a luat nascere prin ascendentul religios, êșercitat asupra maselor de casta sacerdotale, în copilăria omenirei. Omul, fisicesce și morălicesce slab aședat în mijlocul unei naturi sêlbătice, la începutul lumii, avend să și dispute neîncetat existența contra fêrelor, vedea, în tot ce 'l protegia, o fință superioară. Ast-fel se formă superștițiunea. Lumea adora sôrele, fiindcă el făcea să creșcă plantele și gonea animalele reu făcêțore. Același lucru se întâmpla cu focul. Prin urmare, casta care, în cetate, își dase drept misiune să conducă consciințele și să facă demnitatea să vorbêșcă, celul n'ar fi profitat de acele instincte religioșe pentru a pune mâna pe puterea socială?

Cu tôte acestea domnia ei nu ținu mult, și acea putere nu întârșia de a trece iarăși între mânele capilor militari și nobililor, cari nu vedeau fôră bănuelă guvernul preoților. De acolo provine că teocrația n'a putut nict o dată să prindă rădăcina în nict o țeră. Și cu tôte acestea, sunt unele țeri în cari casta sacerdotale a știut se se facă necesară puterii, amestecându-se în politică. Ast-fel, în societățile antice, ea preșida

(1) Veđi «Alegătorul liber» No. 100.

tote jocurile, sacrificiile și luptele sacre. La Atena, deliberațiunile, în adunările publice, nu puteau să aibă loc fără intervențiunea ei; în Galia, Druidii erau funcționari publici; ei instruiau tinerimea și dau dreptatea criminală și chiar pe cea civilă. Mai târziu, în evul-mediu, Biserica a domnit multă vreme ca o suverană, și a trebuit să vie marea Reformă a lui Luter și Revoluțiunea franceză pentru a o face se reintre în misiunea sa primitivă, aceea ce Hristos i-a impus când dicea că „domnia lui nu este din această lume.“ Deja, proclamând principiile de fraternitate și de egalitate, cristianismul a produs desființarea sclavagiului civil; să sperăm că desființarea sclavagiului politic va veni curând ca o consecință a ei.

Republicele aristocratice a celor vechi nu sunt decât rezultatul despotismului pră mare al monarhilor. La Roma, patricianii se revoltă contra crimelor și esceselor regilor, ei proclamă republica ale cărei funcțiuni și le împărțesc, și, pentru a face renființarea monarhiei imposibile, ei decretăză pedepsa cu mărtea contra ori-cărui ar încerca să o restabilească. Mai mult decât acesta, consulul Brutus pune să omóre pe propriii săi fii, fiindcă conspiraseră contra republicei, și Manlius, acusat de aceeași crimă, este aruncat de pe stâncea Tarpeiană.

După însuși caracterul lor, acele republice aristocratice aveau într'însele germenii morții. Fiindcă puterea socială se exercita în detrimentul numărului celui mai mare, ele făceau pră mult nemulțumiri pentru ca conspirațiunile să nu încerce a le distruge. Lucru care, în adevăr, se întâmpla mai tot d'a una.

Cu toate că născută din forță și din violenție, în timpurile barbare, o singură formă de guvern, — monarhia absolută, — a știut să se mântie, în cursul vécurilor, și, cu totă lovitura de mărte ce i-a dat 1789, ea conduce încă cea mai mare parte a speței omenesci. Decă, la origine, atunci când popórele primitive se tribuetele erau în rebel continuu, ea a putut să fie o bine-facere, ca instrument de ordine și de pacificare; decă, — dupe cum a dis Voltaire: *Cel d'ântéu care fu rege fu un soldat fericit*, (1) — protecțiunea de care acele mici popóre aveau tuebuintă justifica pêne la un óre care punct acea usurpațiune, în urmă, la câte abuzuri și escese, acest drept al cuceririi, pentru a se legitima, nu a dat nascere? Fără a vorbi de crimele cari, dupe istorie și legendă, au dat loc celor mai multe tiranii regale, mai pretutindeni, în vechime, pentru ași conserva puterea, ele recurgeau la minciună și la superstițiune. Punând temeiu pe credulitatea popórelor, regii spuneau că sunt ființe superioare, de esență divină. În India ei erau considerați ca nisce dei. „Trebuie dic legile lui Manu, să respectăm și să ne temem de un rege; căci el este un deș sub această formă omenescă.“ La Perși, ei erau adorați. La Roma, Romulus dicea că este fiul deului Marte; în Grecia, cea mai mare parte din eroi aveau dei de strămoși. Cesar, care aspira la dictatură, vorbind despre mărta sa Julia, se laudă că descinde din dei și din regi. „Simț că deviu deș“, dicea un împărat roman pe patul de mărte. Mai târziu, când cristianismul goni pe acei dei și semi-dei cari po-

pulau cerul păgân, pentru a le substitui un deș unic, autor și conservator al tuturilor lucrurilor, idololatria, care consista în a divinisa regii, își cedă locul *dreptului divin*. Nemaș putend să trecă drept dei, ei se presintară în ochii popórelor ca nisce ființe predestinate, chiamate de divina Providență să domnescă pe dînsele; și alianța Bisericii cu domnia nu contribuie puțin ca să perpetueze această nouă superstițiune. Cu toate acestea, decă deschidem istoria familiilor regale, vedem că, în toate timpurile și la toate popórele, ele și-au însemnat domnia prin revoluțiuni domestice în care ferul, focul, otrava jucau adesea rolurile principale. Legenda sângerósă a Atridilor și a Pelopidilor este cunoscută. Romulus omórá pe fratele seș, Remus, pentru a domni singur și fórá tovarăș. Tulia, fata lui Servius Tullius și femeea lui Tarciniu cel Súperb, se învolesce cu bárbatul seș pentru a ucide pe al seș tată; ea trece cu trásura peste cadavrul sângerând al bétránului rege, într'o stradă a Romei numită strada *Scelerată*. Agripina otrăvesce pe Claudiu, sociul seș, în profitul lui fiului seș Nerone, care la rëndul lui o omórá, pentru a se scápa de tutela ei. Constantin cel Mare nu se temu a și mánji gloria prin omorul fiului seș Crispus. Selim I, fiul lui Baiazet II, se urcă pe tron printr'un paricid. Cu cè precie Clovis devini singur domn al Francilor? Nu fu óre prin mórtea tuturilor celor-l-alți capi, competitori și rivali ai seși? Să cităm încă pe Clotariu I, asasinându-și nepoșii, copiii lui Clodomir, rege al Orleanului, pentru a pune mâna pe eritagiul lor, și mai târziu pe propriul seș fiú Chram, pe care l lasă să ardă dimpreună cu familia lui într'o casă de țeră; Lotariu, detronând pe tatăl seș pentru a l arunca într'o mănăstire; și ducele de Guise, asasinat de Enric III; și împăratul Rusiei Paul Petrovici, sugrumat de câști-va domni ai curței sub ochii fiului seș Alexandru. Decă le am enumera pe toate, nu am mai termina cu martirologiul vicimelor politice absolutiste, și aceste câte-va esemple sunt de ajuns pentru a o judeca și a o condamna. Ce este, în adevăr, o putere fórá control, ne atêrnând decă de la sine, și nedatorind socotela actelor sele decă lui Dumnezeu al cărui prepus se pretinde? Pentru unu, este dreptul de a face tot, și, pentru multime, datoria de a da ascultare: libertatea sus, servitudinea jos. — „Dóme, dicea maresalul de Villeroy lui Ludovic XV, vorbindu-i despre Francia, tot ce vești cu ochii este al nostru.“ Nimic nu caracterizează mai bine principiul monarhiei absolute: o națiune neaparținându-și; ca o moșie, ea este proprietatea monarhului. Acest principiu este, prin urmare, anti-social; el a fost mereu o pedică pentru societate în mersul progresului și al civilizațiunei.

Găsim óre mai multe avantaje în monarhia constituțională seș consimțită de popor? — Fórá îndoelă, această formă de guvern este o mare cucerire asupra absolutismului. Ea este o instituțiune cu totul modernă, care senăscu în Englitera, în 1688, s'a perfecționat în urmă, mai ales dupé 1789. Se mulțumim acelei gloriose Revoluțiuni; binefacerilor ei popórele datoresc drepturile lor dobândite. Printr'insa, în adevăr, monarhia absolută a devenit imposibilă. Cu toate că monarhia constituțională dovedesce un adevărat pro-

gres, ea nu este cu toate acestea decă un *modus vivendi*, un fel de contract între popor și monarc. Basat pe un principiu adevărat, — suveranitatea poporului, — acest contract, cu toate acestea, ajunge prin forța lucrurilor să nu fie decă iluzoriu. În fund chiar el presintă ceva ilogic și anormal, în sensul acesta că el légă duóe principii contrarii: suveranitatea poporului, care nu se póte înștrăina, și monarhia, care se afirmă mai ales prin ereditate. De acolo, lupte și nemulțumiri, o stare de conspirațiune permanentă între duóe părți, între puterea regale de o parte, pentru a și mánține prerogativele, și din alta între popor, pentru a și apéra drepturile. În fapt, mai toate defectele monarhiei absolute, afară de nume.

Cât despre cele-l-alte forme de guvern, ca *consiliul de deșce*, *statuderatul*, *dictatura*, *directorul*, *consulatul*, etc., ele n'au jucat în istorie de cât un rol accidental. Este de prisos să ne oprim pentru a le discuta mica lor durată dovedesce insuficiența și nestatornicia lor. Dér atunci care póte fi adevăratul principiu de guvern? Cui, în fine, trebuie să aparție puterea socială? Răspunsul este simplu: este evident că ea trebuie să aparție acelor cari au mai mult interes de dênse, adică numărului celui mai mare, poporului; într'un cuvânt, înseși societății. Nimic mai moral și mai just, și în același timp mai conform cu rațiunea și cu natura omului. Acest principiu recunoscut și pus în practică, loviturile de stat numai sunt de temut, revoluțiunea și abuzurile de putere sunt imposibile, fiindcă însuși poporul domnesce și guvernează prin reprezentanții seși.

Ast-fel suveranitatea poporului este adevăratul fundament al teoriei politice în materie de guvern.

N. C. Furculescu

(Va urma)

Duminică, 5 Octombrie, la 2 ore în localul „Alegătorul Liber“

d. BONIFACIU FLORESCU

va vorbi despre luptele civile în România, și va continua în Duminicile viitoare cursul seș interdis la Universitate.

Barietăți

MISERII SOCIALE

ION STAIU

Voiți să știți pentru ce Ion Staiu a compărut acum opt zile dinaintea Curței cu Jurați? Ascultați.

Ion Staiu era un om onest. Fiú al unui țeran din Dâmbovița, răpit de tragerea la sorți de la ocupațiunile sele agricole și neputend să se înlocuiescă, ca atâți alți, el își făcu serviciul, petrecu trei ani în oștire și ajunse sergent. Franc, leal, cu inima generósă, toți îl stima în regiment. La eșirea lui din armată, el intră, ca lucrător, într'o lemnărie. Stăpánul lui, om de trebă, îl preșu dupé justa lui valóre și prinse dragoste de dênșul. În 1870, Ion Staiu, cu fructul economiei sele, deschise un mic comerț. Zilele cele grele trecuseră: el se însură. Ion Staiu aduse în familie calitățile de ordine, de inteligință și de regularitate prin cari se deosebise pêne aci. Niú o dată la cárciumă; tot-

d'a-una acasă, când ocupațiunile i permiteau acesta. El își iubea socia și era iubit de dênse. În anul d'ântéu, 290 avu un copil, pe urmă duoi; pe urmă trei. Era fericit. — Moderat, deși profesând opiniunile cele mai independente, el dicea adesea tovașilor seși: «Fraților, nu ne trebuiesc miđlócele aspre. Când avem votul, să nu întrebuintăm puterea. În cele din urmă, tot noi vom învinge...» Și toți îl ascultau. El scia să scrie și să citească. Inc asa lui, pe o poliță de lemn alb, vedea un mare număr de volume din publicațiunile cele mai utile. În serile de érnă, când lampa era aprinsă, pecând femeea dregea rufele și copiii dormeau în lemnărie, el lua una din acele cărți, o deschidea cu respect și o medita. Dupé lucrarea corpului, lucrarea spiritului... Ion Staiu era mulțumit. Pacea și fericirea părea că au intrat sub strașina casei sele pentru a nu o mai părăsi.

Câști-va ani rēi se succedară. Impdositele crescură, veniturile se micșorară, comerțul începu să nu mai mērgă bine. Ion Staiu nu se descurăgia. El se multiplică pentru ași plăti dările și a căștiga hrana copiilor. Înă la ce servește buna voință contra neputinței de a face ceea ce doresci? Tot-d'auna ocupat, petrecându-și o parte din nopți la lucru, în noroiu, în sóre, în zăpadă, de multe ori fórá foc, adesea fórá pâne, Ion Staiu șinu pept réului seș destin. În miđlocul nevoilor, el nu avea decă o grijă: familia sa. Anul 1875 sosi; érna fu grea. Carnea și lemnele erau scumpe chiar pentru cei avuți. Pentru cei scăpătați cefel trebuiau să fie? Din ce în ce pozițiunea devini mai critică... Ion Staiu de multe ori se lipsea de partea sa din mănecare pentru a o lăsa copiilor. Femeea lui, eroică și tare, pe o temperatură de 20 de grade, își petrecea zilele și o parte din nopți spălând seș lucrând pe la vecini. În cele din urmă, ea răci și muri. Când Ion Staiu vedu depuindu-se în cosciug acea mórta iubită, un plâns imens îi sfșiă peptul. Opt zile el fu ca un nebun. Intr'o di acest om, sdorbit de privațiuni și de ostenelă, voi să se înec. El se aruncă în gârlă, însă mórtea îl respectă. El fu, prin urmare, nevoit să trăiescă.

Primă-véra sosi. Biletele de contribuțiuni începură să curgă din toate părțile, și Ion Staiu nu avea nici o para. În casă trei copii de hrănit. Cum să facă, ca să nu vedă acele mici guri flămânde deschidându-se pentru a cere pâne? Comerțul ne mai fiind în stare să l ajute, Ion Staiu căută de lucru. Înă unde se găsescă? El se du-se la vechiul seș stăpán: lemnăria era închisă. Grație protecțiunei unui diarist, el obținu favórea să făciuescă foile eșite de sub tipar. Acesta i producea un leú pe di, just ceea ce i trebuia ca să nu móră de fóme!

Veniră alegerile din Maiú. Ion Staiu, prin convicțiune, se duse să voteze. Bătăușii, vedându-l determinat să nu asculte decă de consciința sa, se repediră asupra lui și făcură scandal. Am spus că Ion Staiu avea această opiniune că Dreptul nu trebuie să imprumute Forței miđlócele sele de acțiune, și că o neorânduélă este mai contrarie cauzei poporului decă o sută de ani de paciență. Cu toate a-

(1) Le premier qui fut roi fut un soldat heureux.

cestea el fu considerat ca perturbator și închis. Ce erau să 'i devie copiii! O vecină milostivă îngriji de ei, (săraci) se ajută mai bine între dânsii decât cei bogății! După trei zile de arest, judecătorul de instrucțiune, convingându-se de inocența lui, îi de te drumul.

Ion Staicu simți o imensă ușurare. El află că lemnăria, în care își crease pozițiunea de mai înainte, se deschisese. El alergă, sperând să găsească de muncă. Din nenorocire, stăpânul murise. Fiul care 'i succeda, ténér infumurat, spirit gol și vanitos, incapabil a cunoște un om, îl întrebă cu dispreț ce dorește. Ion Staicu, genat și interzis, după cum sunt adesea naturele cele mai brave dinaintea cui-va, chiar dinaintea unui nerod care le impune, nu putu decât să îngâne încet aceste cuvinte... «De lucru!»... «De lucru! de lucru! par că suntem datori să le dăm tutulor de lucru!»... «Dér, domnule,» îngână din nou Ion Staicu din ce în ce mai turburat de această primire... «Mai ai să 'i dai ceva?»... «Am lucrat mai înainte la părintele d-voastră...» «Și de atunci pênă acum ce ai făcut?»... «Am dus-o cum am putut; am încercat să fac comerțul singur; însă n'am isbutit.»... În momentul acela sosi un individ care vinea să cêră și el de lucru. Era unul din acei ómenii leneși și invidioși cari urâsc pe acei cari nu le sêmă-nă. El servise cu câți-va ani înainte la vechiul stăpân al lemnăriei, și nu putea să sufere pe Ion Staicu din cauza esactitudinii și aplicațiunii lui la lucru. Auđind cele din urmă cuvinte

ale acestuia, el îi dișe cu rēutate: — «Spune-ți tot coconășului, Ióne! spune-ți că acum ești din pușcările». Aceste vorbe avură efectul așteptat. — «Din pușcările! esclamá ténérul moștenitor, și mai cutezi să te infăcișezi dinaintea mea pentru a'mi cere de lucru?...» — «Domnule, mējur...» — «Aide! nu te mai jura și ești afară!...» — «Dér mējur...» — «Destul! ești mai iute și fii mulțumit că nu chem un sergent să te ducă la Poliție...» — Ion Staicu înțelese că nu mai avea nimic de răspuns. Cu inima sdredită, cu un nuor pe ochi, impleticindu-se ca un om bét, el trecu pragul ușei.

A doua-zi, se puse se caute de lucru, nimic. Cea l'altă zi, iarăși nimic. În curs de opt zile, mereu nimic. Cu tóte acestea trebuia să trăiescă. Într'o dimineață, Ion Staicu își apucă inima în dinți; el luă în brațe pe copilul său cel mai măricel și plecă să cerșescă prin curțile boerescilor. La finele zilei, el strânsese cincă gologani de câte cincă bani unul. Întră acasă pe gânduri. Ce l'alți duoi copilași veniră să l'imbrățișeze cu durere, dișer du-i: — «Ne este fóme!» Ion Staicu își întorse fația și incepuse să plângă. A doua-zi, el rencepuse; se duse să cerșescă din casă în casă. Recepta fu și mai neproductivă. Trecătorii îi strigaui: «Dute de muncesce! nu'ți este rușine?» Slugile îl luaui la gónă de prin curți; proprietarii își diceau: «Cine o fi cerșetorul acela? de sigur vreun hoț său vre un leneș! să móră!»... Către sêră, Ion Staicu adunase... trei gologani de câte cincă bani unul. El cumpêră pâne și se întorse acasă.

Copilașii flămânđi alergară, ca șiua precedentă, plângend și dișend: «Ne este fóme!» Ion Staicu le dete pâne. Apoi se ređemă cu cotul pe masă și stătu mult timp sumbru și gânditor. El nu mâncase de două-deci și patru de ore... Zilele fericirii îi reveneau în memorie. — Când copiii adormiră, ești afară prin strade, fôră a sci ce face, cu ochiul rătăcit. Trecătorii se opreau pentru a'l privi, căci avea aerul unui nebun. Către de ce ore, el se găsi, fôră voea lui, lângă un puț, într'o mahala singuratecă. Nimic nu pôte fi mai trist decât apa la acea oră. El se aședă pe sghiabul puțului. Imprejurul lui tot era tăcere. Un moment el avu ideea să se arunce într'insul. Inșă își aduse aminte că încercase același miđloc fôră succes. Și apoi ce erau să 'i devie copiii?... — El porni de isnóvă, fôră a'și întorce capul de frica vre unei tentațiunii, grăbi pasul și intră în nisce strade vecine. Nică un trecător în acele strade. Birjele începeau să se întorcă; trebuia să fie târđiú... De o dată el se opri și se aședă pe o laviță la pórtă unei case. O gândire oribilă strébătuse acel cap turburat și bolnav... — Dacă ar fura?... — El se încerca se gonéscă acea idee. Inșă ea îi venea mereu în minte, nempăcată, hidósă, și în același timp a tot puternică... Dacă ar fura?... — Era voinic: n'avea decât să trântéscă pe cel d'ântéiú om ce i se va presinta... să 'i ia punga... fôră a 'i face vre un reú... — A cea pungă era pânea copiilor pentru mai multe zile... Ajunsesé aci cu gândirile, când un pas resună la ca-

pul stradei, venind către dēnsul. Ion Staicu se ascunse sub umbra unor salcâmi, lângă nisce uluci, tremurând, palid, încruntat. Când necunoscutul trecu, el avu un moment de esitațiune; pe urmă... își scóse căciula, și, umilit, cu lacrimi în voce... — «Domnule, 'i dișe, fă-ți pomană cu mine și 'mi dá ceva!» Trecătorul tresări și voi să se depărteze: — «N'am nimic asupră-mi,» îi răspunse el La lumina unui felinar, Ion Staicu vėđu lucind la brăul lui lanțul de aur al unui cėsornic. Un abur de sânge 'i trecu pe dinaintea ochilor. El își făcu mașinalmente acest raționament: «Étă un om care are un lanț de aur și 'mi refusă un gologan!» — În două sărituri, el fu lângă acel individ. El își dișe: — «Nu am să 'l omor; il voiú despoia numai!»... — Și, într'un moment, îl trânti la pământ. Din nenorocire, omul căđu pe un petroiú și 'și sparse capul în două. Ele avusesé timpul să cêră ajutor. Nisce sergenți de oraș, atrași de sângele ce eșea din rană, cu picioarele pironite de pământ în fația cadavrului, Ion Staicu nu făcuse un singur pas pentru a se încerca să fugă. — El fu arestat...

Acum știți pentru ce Ion Staicu a compărut acum opt zile dinaintea Curței cu Jurați.

Ciru Economu

Un piano-forte, de vênzare din cauza plecării cu prețul de 25 galbeni a se adresa Calea Mogoșoia 69.

LICEUL FRANCES.
Cursul de preparațiune la Bacalaureat pentru externi, se va incepe la 6 Octombrie, Lyceul, st. Serban vodă.

După mutarea Lyceului în casa Laptoff, st. Craiovei, se va lua un local în centru pentru commoditatea școlarilor. Prețul este de 50 fr. pe lună de școlar. Dacă numărul se va înmulți, se vor putea lua mai mulți profesori de cât înainte, și se va putea scádea prețul.

La Administrațiunea ALEGETORULUI LIBER și la Chioscul de pe Bulevard se află de vênzare, pe prețul de 75 bani:

RAPIREA BUCOVINEI
(Documente secrete din Archivele Austriei.)

Se va scáde un rabat de 33% cumpărătorului de la 10 esemplare în sus.

PUBLICATIONS RECOMMANDEE A NOS LECTEURS

L'EUROPE ORIENTALE
JOURNAL HEBDOMADAIRE
DIRECTEURS
MM. Frédéric DAMÉ & Cyrus OECONOMU
ABONNEMENTS
Bucarest Districts
Un an 15 fr. Un an 16 fr.
Six mois 8 — Six mois 8 50
Trois mois 4 50 Trois mois 5 —
BUREAUX
Bucarest. — 4. Strada Biserica Ieni 4 — Bucarest.

EMANUEL FARCHY
BANCA ȘI SCHIMB
Piața Sf Gheorghe-Nou spre Lipsican.

Schimb de monete în aur și argint etc. Cumpărare și vênzare de efecte de Stat: obligațiuni domeniiale, rurale și fonciare, cupóne de diferite obligațiuni, precum și tot felul de acțiuni române străine, avansuri asupra de positelor și de efecte de Stat.

Girante responsabile 1. Luca Caragiale.

Bileciurile cese fac în România:
Octombrie, în 1 la Ismail, ține 15 zile; în 2, la Rosnov, (Némțu); în 14 la: Onese (Bacău), Sutesci (Brăila), Chilia, ce ține 8 zile; Giurgeni (Ialomița), Doljesci (Roman) Galați, în 15, la Bolgrad, ce ține 15 zile; în 25, la Borosesci (Vaslui); în 23 Moinesci (Bacău), Sutesci (Brăila), Lupóie (Roman) Negresci (Vaslui); la *Vinerea-mare*, în Târgu Jiú, Râmnicu, Goden, (Muscel), Slobozie (Ialomița).

N. I. ARDELEANU
Calea Mogoșoiei. No. 25.

Recomandă clientilor săi magazinul său de friserie și parfumerie asortat din nou și cu parfumurile din cele mai renumite fabrici europene.

ANUNCIU

Fac cunoscut că ori care detentor al obligațiunilor rurale cu seriile și numerile

Seria	Numărul	Seria	Numărul
74	573		37854
492	5725	3084	37857
898	61741		37858
	61743		37876
1167	14218		42952
1431	15517	3589	42954
1441	15651		42955
	16629	4060	158214
1496	16630		158215
1703	20095	4519	112766
1724	20345	5700	115490
1807	153696	5929	162189
3003	37201		117781
3051	36779	6357	117782
3063	37206		163168
559	61074		163171

pe cari numai eu mă consider proprietar, mi le va restitui va avea de la subsemnatul ca recompensă 40 la sută din valoarea lor, putându-se adresa pentru acesta la d. Constantin Nacu, reprezentantul meu în Bucuresci Strada Arcului No. 16 bis.

M. Papazolu.

AVIS

In nóptea de 19 Septemb. a. c. spărgându-se Cantorul

D-lui GEORGE NICOLESCU

BANCHIER IN BUCURESCI

mi s'au furat următoarele obiecte dintr'o casă de fer ce o avem depusă acolo.

- 1 Brățară de aur mat avend o petró de smarand imprejur cu petricele mici de diamant.
- 1 Brățară detto cu o bóbă mare de diamant imprejur cu multe diamantele formând o stea.
- 1 Brățară, cercei și broșe cu mai multe pietre de brilliant.
- 1 Pereche cercei tórtă de o bóbă mare diamant fie-care tórtă.
- 1 Pereche cercei, broșe și mărgian de git bóbe mari mărgian.
- 3 Fulii de diamant lucrate în argint bóbele din miđloc la toți fulii mai mari.
- 1 Medalion în formă de inimă cu pietre de diamant pe email negru.
- 1 Evantail de fildeș sádea.
- 1 Pereche cercei de aur cu atérnături forma de bule albe, cu pietre mici de rubin.
- 2 Perechi tortițe mici de copil, una pereche cu câte o bóbă mică de diamant și cealaltă cu câte o bóbă perojele,
- 12 Tacámuri de argint, cuțițe furculițe și linguri.
- 12 Lingurițe de dulcêță de argint.
- 1 Lingură mare de supă " "
- 1 Lingură mare de pește " "
- 1 Lingură și o furculiță de argint avend marca M. M.
- 2 Strecurători de ceaí.
- 2 Clește de zahar.
- 1 Coșnicioră de argint pentru lingurițe de dulcêță.
- 1 Ceasornic bărbătesc de aur.
- 2 Lanțuri de ceasornic, unul scurt de aur cu email negru, și altul de cilic în formă de zabáluță.
- 1 Portabac de бага.
- 1 Galben austriac mare.
- 2 Piese de 20 lei M. S. Carol I.
- Mai multe monede și medalii antice.

mi s'au furat următoarele honuri dintr'o casă de fer ce o avem depusă acolo.

- Scrisuri Urbane 1 piesă de 1000 lei noú No. 1047.
- Scrisuri Urbane 7 piese de 2000 lei noú No. 409, 410, 411, 413, 414, 757 și 758.
- Bonuri Domeniale 6 piese. Seria 7079 N-le 70784, 70785, 70786, 70787.
- Seria 6917, No. 69170 și Seria 6951 No. 69502.
- Bonuri Municipale 18 piese de 20 lei noú. Seria No. Seria No. Seria No. 1161 — 45 1162 — 10 4297 — 46 — 46 1167 — 45 5967 — 76 — 47 1320 — 8 5968 — 66 1162 — 7 1715 — 55 6032 — 8 — 8 3771 — 22 6037 — 16 — 9 3773 — 24 6505 — 38
- Acțiuni d'ale Daciei 14 piese. No. 6, 12, 2622, 2623, 3082, 3083, 3084, 3085, 3222, 3519, 3520, 3693, 3694, și 4059.
- Scrisuri fonciare rurale 31 piese a 100 lei n, No. 1428, 1429, 1430, 1431, 1432, 1433, 1434, 1442, 1443, 1444, 1732, 1733, 1736, 1737, 14371, 14402, 14403, 16282, 16283, 16284, 16315, 16316, 16317, 16318, 16329, 16330, 16331, 16332, 16335, 16632 și 16634.
- Detto 5 piese a 500 lei n. No. 3039, 3040, 3041, 3042 și 45848.
- Detto 15 piese a 1000 lei noú. No. 2886, 10731, 10732, 1734, 10735, 16404, 16405, 22855, 28275, 35763, 35764, 43114, 43115, 45323, 45324.
- Credit Lose 3 piese. Seria 470 No. 15, Seria 1973, No. 76, Seria 3041, No. 99.
- Premienschlein 1 piesa Seria 1057 No. 91.
- Los turcesc 1 piesa No. 1,419,479.

I. C. MOESCU

Bucuresci.— Tipografia Curții Lucrătorii Asociați) Passagiul Român No. 12.